

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Orator Christianvs Caroli Regii E Societate Iesv

Reggio, Carlo

Romæ, 1612

Signa vocationis quænam sint. Cap. 19.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-68672](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-68672)

leuitate se inferunt non vocati, rei euentus planè demonstrat, nam posteriores vix vllos ex concionibus fructus colligunt: totum est humanum quod agitur: non aguntur vt instrumenta, non sunt cœlestia organa: loqui possunt, delectare possunt, ostentare facundiam possunt, mouere & hominem à peccatis auocare vix possunt. Quantumuis eis non desit multarum scripturarum coaceruatio, philosophorum doctrina multiplex, & eloquentiæ humanæ lenocinia; quia tamen spiritus, & scilicet sincera vocatio deest, etiam fructus & animarum salus deest. Cōtra in Apostolicis prædicatoribus videre est quandam verbi diuini simplicitatem, de populis, de peccatis, de mundo triumphātem, corda hominum penetrantem, & ab omni peccatorum genere ad omnium virtutum amorem pertrahētem. Rogandus est Dominus messis, vt mittat operarios in messem suam.

Signa vocationis, & qua nam sint. Cap. XIX.

Signa ab ipsa
pueritia.

*l. 10. c. 14.
hist. Eccl.
& l. 5. c.
11. & 13.*

Fortassis à me hoc loco iure quispiam petat, vt aliquod assignem vocantis & non vocantis Dei indicium, & argumentum. Duo igitur consideranda propono. Primum ab ineunte ætate solet Deus aliquando instruere ac præparare hominē ad eum vitæ statum, quem ab æterno destinauit, & futuri status significationem aliquam dare ab ipsa pueritia, & suæ vocationis quosdam velut igniculos excitare statim futuræ flammæ indicia. Tale fuit quod Ruffinus Aquileiensis refert de Athanasio, qui puer lusitans cum alijs pueris, Episcopi munus agebat ceremoniasque ac sacros ritus representabat. Augustinus antequam sacro baptisate initiaretur, occulta se quadam vixisse ad sacrorum librorum lectionem mirè inflammatum affirmat, & libenter audisse eruditos Theologos Helpidium Carthagine; Ambrosium Mediolani publicè docentes. Paulus scribit se quondam fuisse Mosaycæ doctrinæ æmulatorem, præ cæteris suis cœtaneis abundantius, & institutum in scholis Hierosolymitanis apud grauissimum Doctorem Gamalielelem amplexatum sectam Phariseorum, qui iudicabantur legis diuinæ sincerissimi interpretes. Ex eo iam tempore adornabat eum Deus ad officium magni prædicatoris. Experti sumus aliquos pueros a teneris, vt aiunt vnguiculis rebus sacris valde intentos, verbi Dei præcones libenter & attentè audientes, domi etiam eorum personas, & actiones, coram domesticis representantes, quos deinde agnouimus ad hoc munus assumptos, operam

operam suam egregie, & cum fructu collocasse. Eusebius scribit de Origene cum adhuc puerum a parente suo Leonida de abditis scripturæ sensibus multa querere solitum. Sanctus Nicolaus qui postea fuit Myræ Episcopus, puer adibat sacras lectiones, dum cæteri lusibus vacabant. B. Carolus Borromæus, qui dum hæc scribo Romæ ante quinque dies in Sanctorum canonem cum summa omnium alacritate ac pompa a Summo Pontifice Paulo Quinto, relatus est, puerulus domi altaria erigebat, & coram eis procumbebat; Itaque prima Indoles sæpe aliquid futurum præfagit. Sed clarius adhuc indicium videtur exquirendum, vt possimus de vocatione diuina iudicium ferre, quod secundo loco examinandum est. Quintilianus in suo Oratore ingenium imprimis requirit adeò, vt cui hoc desit, non magis sibi esse dicta quæ scripturus est, testetur, quam de agrorum cultu sterilibus terris. Ponit autem in puero ingenij signum esse memoriam; cuius duplex adhibet indicium, scilicet facile percipere, ac fideliter retinere; Præter memoriam aliud proximum, ait, esse signum imitationem, quæ est naturæ docilis propria, vt quæ dicit effingat. Socrates ingenij signum ex loquela fumebat cum diceret puero, loquere vt te cognoscam. Nos, in nostro Oratore Christiano, debemus id primum inquirere, & animaduertere, vt sit authore Deo ijs dotibus insignitus, quæ ad munus concionandi rectè exequendum requiri videntur, cuiusmodi sunt, ingenij acumen, & iudicij saltem mediocris maturitas; eloquentia & copia dicendi naturalis, efficax quædam in dicendo vis, quæ inter colloquia communia apparet; aliqua libertas contraria timiditati, & inani verecundiæ; actionis & pronuntiandi venustas, quæ audientes afficit; propensio ad sciētias præsertim, ad Theologicas & sacras; & quod est præcipuum, quædam modesta grauitas, & grauis modestia in moribus, ac virtutibus cum doctrina coniunctis. His rebus qui optimè sit ornatus, significat se ad concionandi prouinciã satis esse idoneum; quibus si accedant zelus gloriæ Dei, & salutis animarum desiderium, atque superiorum suorum ac Prælatorum Ecclesiæ voluntas, aut præceptum, facile credi potest, imo omnino debet, huiusmodi hominem à Deo vocari. Si vero omnino his donis caret, & contrarijs potius scatet impedimentis, non videtur ad tale munus in Ecclesia Dei esse idoneus, ac sibi persuadeat, non esse hanc suam vocationem, cum à Deo instrumentum, quod hæc exercitatio postulat, non acceperit. Nam Deus, nisi quid præter communem suæ prouidentię legē

effice-

Lib. 6. c. 2.
hist. Eccl.Niceph. 1.
5. cap. 3.Alia signa
clariora.
lib. 1. inst.
cap. 3.Dotes ani-
mi.

efficere velit, non solet huiusmodi homines vocare. Si enim ad hoc elegisset, facile esset credere, necessarias eis dotes largitum fuisse: Quod si quis mediocriter est instructus non est planè ineptus, cum possit studio vitæque sanctimonia & exercitatione promoueri, sed deberet aliquod expressius suæ vocationis indicium habere. Et quidem qui in Religione, vel quocunque modo sub Obedientia aliorum viuunt, nutuique alieno res suas commiserunt, si non se importunè offerant, neque vrgeant, sine vllius culpæ suspitione sunt, si superioribus suapte voluntate præcipientibus sincerè obsequantur: & possunt omnino credere à Deo esse vocationem. Quare se indignos existimantes, diligentiam intendant, & elaborent, vt munus iniunctum ad Dei laudem, & cum ædificatione, fructuque proximorum exequantur. Alij, vero si agnoscant se literis Theologicis ac peritia sacrarum literarum ornatos, & sincerè credunt se recta in Deum mente ad hanc sanctam palæstram duci, & cõfidunt se tales esse, ac fore per diuinam gratiam, vt exemplo vitæ Ecclesiam ædificent, possunt Prælati suarum Ecclesiarum se ipsos offerre, & animi propensionem indicare, quã sentiunt, eorumque iudicio totum hoc negotium committere, à quibus sine mittantur, siue non; credant id demum esse diuinæ voluntati consentaneum, quod illi decreuerint. Prælati autem, quorum curæ incumbit idoneos ad hoc munus operarios eligere, tria maximè spectare debent, Morum candorem, cum idonea scientia, Iudicij præstantiam; & talentum concionandi, quæ est gratia gratis data à Deo aliquibus in ædificationem Ecclesiæ, & consistit in efficacia dicendi, vt quæ dicunt efficaciter penetrèt; Et huiusmodi videtur Christus vocare operarios in messem suam, hos videmus in vna ciuitate commouere populos, & magnas animorum commotiones efficere, ita ut vnus polles talento, plus efficiat quam multi simul sine hoc talento. Certe quod si ineptos admittant, sciant se esse infideles Dei & Ecclesiæ Sanctæ ministros, & rationem aliquando reddituros pro inerti administratione.

Qui sub Obedientia viuunt.

Qui nõ sunt religiosi quomodo se gerere debent.

Prælatorum in eligendis prædicatoribus industria.

Quæ nam sit ad concionandum matura ætas, & de timore
utili. Cap. XX.

His quæ de officio & vocatione dicta sunt, subiicienda videtur necessaria quædam appendix, quæ ad id muneris
de